

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

16.3.2009

B6-0146/2009

PROJEKT REZOLUCJI

w odpowiedzi na pytania wymagające ustnej odpowiedzi B6-0214/2009
i B6-0213/2009

zgodnie z art. 108 ust. 5 Regulaminu

złożył Helmuth Markov

w imieniu Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie umowy ustanawiającej ramy dla Umowy o partnerstwie
gospodarczym między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi
z jednej strony a państwami partnerskimi Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej
z drugiej strony

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie umowy ustanawiającej ramy dla Umowy o partnerstwie gospodarczym między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony a państwami partnerskimi Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej z drugiej strony

Parlament Europejski,

- uwzględniając rezolucje z dnia 25 września 2003 r. w sprawie Piątej Konferencji Ministerialnej Światowej Organizacji Handlu w Cancún¹, z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie oceny realizacji rundy dauhańskiej po wejściu w życie decyzji Rady Generalnej WTO z dnia 1 sierpnia 2004 r.², z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie przygotowań do Szóstej Konferencji Ministerialnej Światowej Organizacji Handlu w Hongkongu³, z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie wpływu zawierania umów o partnerstwie gospodarczym na rozwój⁴, z dnia 4 kwietnia 2006 r. w sprawie oceny rundy dauhańskiej po Konferencji Ministerialnej Światowej Organizacji Handlu (WTO) w Hongkongu⁵, z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie handlu i ubóstwa: planowanie polityki handlowej z myślą o maksymalizacji przyczyniania się handlu do walki z ubóstwem⁶, z dnia 7 września 2006 r. w sprawie zawieszenia negocjacji dotyczących dauhańskiej agendy rozwojowej⁷, z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym⁸, z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS) i dostępu do leków, z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym⁹ oraz z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady wprowadzającego ogólny system preferencji taryfowych na okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. oraz zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 552/97, nr 1933/2006 oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 964/2007 i nr 1100/2006¹⁰,
- uwzględniając Umowę o partnerstwie gospodarczym zawartą między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony a państwami partnerskimi Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej z drugiej strony,
- uwzględniając umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu w dniu 23 czerwca 2000 r. (umowa z Kotonu),
- uwzględniając konkluzje Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z kwietnia

¹ Dz.U. C 77 E z 26.3.2004, s. 393.

² Dz.U. C 92 E z 20.4.2006, s. 397.

³ Dz.U. C 285 E z 22.11.2006, s. 126.

⁴ Dz.U. C 292 E z 1.12.2006, s. 121.

⁵ Dz.U. C 293 E z 2.12.2006, s. 155.

⁶ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 261.

⁷ Dz.U. C 305 E z 14.12.2006, s. 244.

⁸ Dz.U. C 102 E z 24.4.2008, s. 301.

⁹ Dz.U. C 323 E z 18.12.2008, s. 361.

¹⁰ Teksty przyjęte, P6_TA (2008)0252.

2006 r., października 2006 r., maja 2007 r., października 2007 r., listopada 2007 r. i maja 2008 r.,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 października 2007 r. w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym (COM(2007)0635),
 - uwzględniając Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu (GATT), a w szczególności jego art. XXIV,
 - uwzględniając deklarację ministerialną z czwartej sesji Konferencji Ministerialnej WTO przyjętą w dniu 14 listopada 2001 r. w Ad-Dausze,
 - uwzględniając Deklarację ministerialną z szóstej sesji Konferencji Ministerialnej Światowej Organizacji Handlu, przyjętą w dniu 18 grudnia 2005 r. w Hongkongu,
 - uwzględniając sprawozdanie i zalecenia grupy zadaniowej ds. pomocy na rzecz wymiany handlowej, przyjęte przez Radę Generalną WTO w dniu 10 października 2006 r.,
 - uwzględniając deklarację milenijną ONZ z dnia 8 września 2000 r., w której określono milenijne cele rozwoju jako kryteria wspólnie ustalone przez społeczność międzynarodową w celu wyeliminowania ubóstwa,
 - uwzględniając komunikat z Gleneagles, wydany w dniu 8 lipca 2005 r. przez grupę G8 w Gleneagles,
 - uwzględniając art. 108 ust. 5 w połączeniu z art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że umowy o partnerstwie gospodarczym powinny być zgodne z zasadami WTO i mieć na celu wsparcie integracji regionalnej oraz propagowanie stopniowej integracji gospodarek krajów AKP z gospodarką światową, wspomagając tym samym ich zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy oraz przyczyniając się do globalnych wysiłków na rzecz eliminacji ubóstwa w krajach AKP,
- B. mając na uwadze, że zasady WTO nie wymagają od państw sygnatariuszy umów o partnerstwie gospodarczym podejmowania zobowiązań do liberalizacji w dziedzinie usług,
- C. mając na uwadze, że umowy o partnerstwie gospodarczym powinno się stosować do nawiązywania długoterminowych stosunków, w których handel wspiera rozwój,
- D. mając na uwadze, że obecny kryzys finansowy i gospodarczy oznacza, że stosunki w zakresie polityki uczciwego handlu będą odgrywały większą niż kiedykolwiek rolę w krajach rozwijających się,
- E. mając na uwadze, że przejściowa umowa o partnerstwie gospodarczym koncentruje się na handlu towarami i zgodności z zasadami WTO,
- F. mając na uwadze, że przejściowa umowa o partnerstwie gospodarczym będzie miała zasadniczy wpływ na przyszły przebieg rozwoju i kształt polityki gospodarczej,

społecznej i środowiskowej państw Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej (EAC) oraz ich partnerów handlowych w Afryce Wschodniej i Południowej,

- G. mając na uwadze, że państwa partnerskie EAC utworzyły w 2005 r. unię celną, a obecnie pracują nad utworzeniem wspólnego rynku do 2010 r., unii walutowej do 2012 r. i federacji politycznej państw wschodnioafrykańskich,
 - H. mając na uwadze, że przejściowa umowa o partnerstwie gospodarczym może prawdopodobnie wywrzeć wpływ na zakres i treść przyszłych umów zawieranych między państwami EAC a innymi partnerami handlowymi oraz na stanowisko regionu w negocjacjach,
 - I. mając na uwadze, że konkurencja między UE a państwami AKP jest ograniczona, ponieważ znaczna większość towarów eksportowanych przez UE to głównie towary nieprodukowane przez państwa AKP, lecz często potrzebne im do bezpośredniej konsumpcji bądź jako wkład w produkcję rodzimą,
 - J. mając na uwadze, że państwa partnerskie EAC wyraziły chęć renegotjacji szeregu kwestii zawartych w przejściowej umowie o partnerstwie gospodarczym,
 - K. mając na uwadze, że żaden z harmonogramów liberalizacji nie zobowiązuje żadnego z krajów do rozpoczęcia procesu likwidacji pozytywnych taryf do 2015 r.; mając na uwadze, że państwa EAC mają 24 lata na realizację procesu liberalizacji ustanowionego w przejściowej umowie o partnerstwie gospodarczym,
 - L. mając na uwadze, że zobowiązaniom handlowym musi towarzyszyć wzrost poparcia dla związanej z handlem pomocy,
 - M. mając na uwadze, że celem pomocy na rzecz wymiany handlowej jest wspieranie potencjału krajów rozwijających się w zakresie korzystania z nowych możliwości handlowych oraz rekompensata kosztów dostosowania i potencjalnych negatywnych skutków liberalizacji handlu,
 - N. mając na uwadze, że żaden zapis w ewentualnej pełnej umowie o partnerstwie gospodarczym nie powinien wpływać niekorzystnie na zdolność państw EAC w zakresie wspierania dostępu do leków,
1. uważa, że przejściowa umowa o partnerstwie gospodarczym musi przyczynić się do ożywienia handlu między krajami AKP a Unią Europejską, poprawy wzrostu gospodarczego, integracji regionalnej, zróżnicowania gospodarki, zmniejszenia ubóstwa i osiągnięcia milenijnych celów rozwoju; w związku z tym wzywa do elastycznego wdrażania, uwzględniającego w pełni ograniczenia potencjału państw partnerskich EAC;
 2. podkreśla, że tego rodzaju umowy nie mogą być uważane za zadowalające, jeżeli nie zostaną osiągnięte trzy cele: udzielenie krajom AKP wsparcia w zrównoważonym rozwoju, wsparcie ich udziału w handlu światowym oraz wzmocnienie procesu regionalizacji; podkreśla, że w celu zapewnienia ochrony przed negatywnymi konsekwencjami otworzenia rynków państw partnerskich EAC niezbędne będzie wsparcie

Unii Europejskiej, aby umożliwić odniesienie prawdziwych korzyści przy pomocy preferencji handlowych, a także aby wspierać rozwój społeczno-gospodarczy;

3. potwierdza swoją opinię, że o ile są dobrze sporządzone, umowy o partnerstwie gospodarczym stanowią szansę na ożywienie stosunków handlowych AKP-UE, promowanie różnorodności gospodarczej AKP oraz integracji regionalnej, jak również na zmniejszenie ubóstwa w krajach AKP;
4. zachęca negocjujące strony, aby zgodnie z planem zakończyły negocjacje w 2009 r.; zachęca strony do dołożenia wszelkich starań w celu planowego zawarcia wszechstronnych umów o partnerstwie gospodarczym między krajami AKP a Unią Europejską do końca 2009 r.;
5. uznaje korzyści płynące z podpisania przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym dla eksporterów, w wyniku rozszerzenia możliwości w zakresie wywozu do Unii Europejskiej po wygaśnięciu umowy z Kotonu z dniem 1 stycznia 2008 r., a tym samym uniknięcia negatywnych skutków, jakie mogły wyniknąć dla eksporterów z krajów AKP, gdyby musieli funkcjonować w mniej korzystnym systemie handlowym;
6. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Unia Europejska oferuje krajom AKP w pełni bezcłowy i bezkwotowy dostęp do rynku Unii Europejskiej dla większości produktów;
7. podkreśla, że przejściowa umowa o partnerstwie gospodarczym jest umową w sprawie handlu towarami mającą na celu zachowanie i rozszerzenie możliwości eksportu towarów do Unii Europejskiej z krajów partnerskich EAC zarówno poprzez pełne otwarcie rynku, jak i poprzez poprawienie reguł pochodzenia;
8. podkreśla znaczenie podpisania przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym jako koniecznego kroku w kierunku trwałego wzrostu w całym regionie, a także znaczenie ciągłości negocjacji zmierzających do podpisania pełnej umowy w celu pobudzenia handlu, inwestycji i integracji regionalnej;
9. przypomina, że rzeczywiście funkcjonujący rynek regionalny stanowi istotną podstawę skutecznego wdrożenia przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym i że integracja oraz współpraca regionalna są niezbędne dla rozwoju społecznego i gospodarczego państw partnerskich EAC;
10. domaga się, by umowy zawarte między Unią Europejską a krajami regionu Afryki Wschodniej i Południowej nie były wzajemnie sprzeczne ani nie utrudniały integracji regionalnej w tym szerzej pojmowanym regionie;
11. przyjmuje do wiadomości ustanowienie okresów przejściowych w ramach przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w celu umożliwienia im przystosowania do zmian zachodzących w wyniku umowy, a także wzywa władze odnośnych krajów do dalszego wspierania interesów MŚP w negocjacjach zmierzających do podpisania pełnej umowy;
12. wzywa Unię Europejską, aby udzielała silniejszego i odpowiedniego wsparcia władzom krajów AKP i sektorowi prywatnemu, tak aby ułatwić przekształcenie gospodarek tych

krajów po podpisaniu przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym;

13. w związku z tym popiera uzgodnione wyłączenia z ogólnego systemu taryfowego dotyczące produktów rolnych i niektórych przetworzonych produktów rolnych z uwagi na to, że głównym celem tych wyłączeń jest ochrona nowo powstających gałęzi przemysłu i produktów wrażliwych w tych krajach;
14. wzywa Komisję do sprecyzowania rzeczywistego rozdziału funduszy w regionie AKP, wynikającego z zadeklarowanych środków priorytetowych ustanowionych w ramach zwiększonej linii budżetowej „Pomoc handlowa”;
15. wzywa odpowiednie kraje do dostarczenia jasnych i przejrzystych informacji na temat swojej sytuacji gospodarczej i politycznej oraz rozwoju w celu poprawy współpracy z Komisją;
16. uznaje włączenie do wszechstronnych umów o partnerstwie gospodarczym rozdziału na temat współpracy w dziedzinie rozwoju obejmującego współpracę w zakresie handlu towarami, konkurencyjność podaży, infrastrukturę wspierającą przedsiębiorczość, handel usługami, zagadnienia związane z handlem, tworzenie zdolności instytucjonalnych oraz dostosowania podatkowe; wzywa obie strony do zastosowania się do przyjętego zobowiązania dotyczącego zakończenia negocjacji w sprawie konkurencji i zamówień publicznych dopiero w momencie stworzenia odpowiedniego potencjału;
17. przypomina, że umowa o partnerstwie gospodarczym musi wspierać cele rozwojowe, strategie polityczne i priorytety państw partnerskich EAC, nie tylko w zakresie struktury i treści, lecz także w odniesieniu do sposobu i ducha jej realizacji;
18. przypomina o przyjęciu w październiku 2007 r. strategii UE w sprawie pomocy na rzecz wymiany handlowej, w ramach której podjęto zobowiązanie do zwiększenia zbiorowej pomocy UE dotyczącej handlu do 2 000 mln euro rocznie do roku 2010 (1 000 mln euro od Wspólnoty, 1 000 mln euro od państw członkowskich); nalega, aby państwa partnerskie EAC otrzymały odpowiednią i sprawiedliwą część tej pomocy;
19. wzywa Komisję do wyjaśnienia sposobu dystrybucji środków w całym regionie, wzywa państwa członkowskie UE do przedstawienia w zarysie dodatkowych środków wykraczających poza zobowiązania budżetowe na lata 2008-2013;
20. wzywa negocjatorów wszystkich pełnych umów o partnerstwie gospodarczym, aby w pełni opowiedzieli się za przejrzystym zarządzaniem zasobami naturalnymi i opracowaniem najlepszych praktyk, dzięki którym kraje AKP będą mogły uzyskać maksymalne korzyści z takich zasobów;
21. podkreśla, że każda wszechstronna umowa o partnerstwie gospodarczym musi zawierać również przepisy z dziedziny dobrego zarządzania, przejrzystości działań politycznych i praw człowieka;
22. podkreśla znaczenie handlu wewnątrzregionalnego oraz potrzebę zwiększenia regionalnych połączeń handlowych w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju w danym regionie; podkreśla znaczenie współpracy i zgodności między poszczególnymi

podmiotami regionalnymi;

23. zachęca do dalszego obniżania taryf celnych między krajami rozwijającymi się a grupami regionalnymi, które stanowią dziś od 15 do 25 procent wartości handlowej, do dalszego promowania handlu w części południowej, wzrostu gospodarczego i integracji regionalnej;
24. wzywa Komisję do dołożenia wszelkich starań w celu ponownego rozpoczęcia negocjacji w sprawie dauhańskiej agendy rozwoju oraz zagwarantowania, że umowy dotyczące liberalizacji handlu będą nadal wspierać rozwój ubogich krajów;
25. Is. jest przekonany, że wszechstronne umowy o partnerstwie gospodarczym powinny stanowić uzupełnienie umowy w sprawie dauhańskiej agendy rozwoju, a nie rozwiązanie alternatywne dla krajów AKP;
26. rozumie potrzebę zamieszczenia rozdziału na temat ochrony handlu, określającego dwustronne środki ochronne; wzywa obie strony do unikania niepotrzebnego stosowania tych środków ochronnych;
27. domaga się szybkiej procedury ratyfikacji w celu bezzwłocznego udostępnienia krajom partnerskim korzyści płynących z przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym;
28. przypomina, że choć przejściową umowę o partnerstwie gospodarczym można uznać za pierwszy krok w procesie, to pod względem prawnym jest ona całkowicie niezależną umową międzynarodową, która niekoniecznie musi zostać przekształcona w pełną umowę;
29. podkreśla, że możliwa zgoda Parlamentu na podpisanie przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym nie określa z góry jego stanowiska co do zgody na ewentualną pełną umowę, ponieważ procedura zawierania odnosi się do dwóch różnych umów międzynarodowych;
30. przypomina, że EAC jest jedynym regionem, w którym wszyscy członkowie przystąpili do przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym i zaproponowali jednakowe harmonogramy liberalizacji; zauważa, że należy je poddawać systematycznej ocenie i sprawdzać, czy ich wdrażanie nie jest zbyt utrudnione;
31. zauważa, że przejściowa umowa o partnerstwie gospodarczym wpłynie prawdopodobnie na stosunki między regionem a jego najbliższymi partnerami handlowymi i że należy zagwarantować, iż obecne warunki umowy pomogą ułatwić zawieranie umów handlowych w przyszłości;
32. wzywa Komisję, by zareagowała w elastyczny sposób na apele państw partnerskich EAC o przegląd szeregu kwestii w przejściowej umowie o partnerstwie gospodarczym obejmujących: definicję „praktycznie całego handlu”, harmonogramy liberalizacji, klauzulę największego uprzywilejowania, zniesienie ceł eksportowych, traktowanie narodowe, gwarancje dwustronne, okres zastosowania gwarancji dla nowo powstających sektorów przemysłu, subsydia rolne, specjalny mechanizm ochronny oraz klauzulę zawieszającą;

33. apeluje do krajów AKP o kontynuowanie procesu liberalizacji oraz zachęca do rozszerzenia zakresu tego typu reform także na inne kwestie niż handel i towary, a także apeluje o zwiększenie stopnia liberalizacji handlu i usług;
34. zwraca uwagę, że umowa o partnerstwie gospodarczym powinna przyczynić się do osiągnięcia milenijnych celów rozwoju;
35. zauważa, że w trakcie negocjacji umowy o partnerstwie gospodarczym niektóre kraje AKP, w celu zapewnienia wszystkim eksporterom traktowania na równi z najbardziej uprzywilejowanymi partnerami handlowymi, domagały się wprowadzenia klauzuli największego uprzywilejowania, w ramach której ustalana jest zwykła, niedyskryminująca taryfa na import towarów;
36. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Unia Europejska i kraje AKP wynegocjowały nowe, ulepszone i bardziej elastyczne reguły pochodzenia oraz że mogą one potencjalnie przynieść AKP znaczne korzyści, jeżeli zostaną wdrożone w odpowiedni sposób i z należyтым uwzględnieniem ich ograniczonych możliwości;
37. podkreśla, że eksport produktów górnictwa i wyrobów z drewna nie powinien naruszać wrażliwości ekosystemu, który ma kluczowe znaczenie dla kontynentu afrykańskiego, oraz że do umowy o partnerstwie gospodarczym należy włączyć mechanizmy wynagradzania za usługi w zakresie ochrony środowiska naturalnego świadczone przez państwa partnerskie EAC;
38. podkreśla znaczenie odpowiednich i przejrzystych mechanizmów monitorowania skutecznie nadzorowanych przez właściwą komisję Parlamentu Europejskiego, aby zapewnić ogólną spójność polityki handlowej i polityki rozwojowej;
39. uznaje za istotne, by w ramach wdrażania umów o partnerstwie gospodarczym ustanowić właściwy system monitorowania koordynowany przez odpowiednią komisję parlamentarną, złożoną z członków Komisji Handlu Międzynarodowego oraz Komisji Rozwoju, zapewniając stosowną równowagę między utrzymaniem wiodącej roli komisji INTA a ogólną spójnością polityki handlowej i polityki rozwojowej; ta komisja parlamentarna powinna działać w elastyczny sposób oraz aktywnie koordynować swoją pracę z działaniami Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE; uważa, że to monitorowanie należy rozpocząć po przyjęciu każdej przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym;
40. domaga się odpowiednich i przejrzystych mechanizmów monitorowania o jasno określonej roli i wpływie celem badania skutków umów o partnerstwie gospodarczym o zwiększonej odpowiedzialności krajów AKP za własny rozwój oraz o szerokim zakresie konsultacji z zainteresowanymi stronami;
41. z zadowoleniem przyjmuje włączenie do przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym klauzuli przeglądu, zgodnie z którą dokonany zostanie kompletny przegląd umowy nie później niż pięć lat po jej podpisaniu, a następnie co pięć lat, łącznie z analizą kosztów i skutków wdrożenia zobowiązań handlowych; w razie potrzeby należy wprowadzić zmiany do postanowień umowy oraz dostosowania w ich wykonywaniu, z poszanowaniem zasad i procedur WTO;

42. apeluje do Rady o zasięgnięcie opinii Parlamentu przed podjęciem decyzji w sprawie przejściowego stosowania umów międzynarodowych (jak ma to miejsce w przypadku umów o partnerstwie gospodarczym), gdy wymagana jest procedura zgody, mając na uwadze fakt, że Parlament mógłby później odrzucić umowę międzynarodową, czego skutkiem byłaby konieczność zakończenia jej przejściowego stosowania;
43. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich i krajów AKP, Radzie AKP-UE oraz Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE.